

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΝΤΙΤΡΟΪΤ

21^η Ιουλίου 2013

«Το Ντιτρόιτ, απλά, δεν δύναται να εισπράξει τα έσοδα που απαιτούνται για να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του Δήμου. Πρόκειται για μία κατάσταση που μόνο χειρότερη μπορεί να γίνει χωρίς την ανακήρυξη επίσημης πτώχευσης.» Με αυτά τα λόγια ο Ρίτσαρντ Σνάιντερ, ρεπουμπλικανός γεροϋσιαστής της Πολιτείας του Μίσιγκαν, πληροφόρησε την κοινή γνώμη για την μεγαλύτερη, επίσημη χρεοκοπία δημοτικής αρχής στις ΗΠΑ.

Όπως και στην περίπτωση της Ελλάδας, το Ντιτρόιτ χρεοκόπησε επειδή, κάποια στιγμή, η ροή επενδύσεων στην τοπική οικονομία, που έως τότε κρατούσε τον Δήμο εν ζωή, σταμάτησε – περί τα 2009, κι ως αποτέλεσμα της ίδιας ακριβώς κρίσης που έφερε την ένδεια και την απόγνωση και στην πατρίδα μας.

Οι τοπικές αρχές προσπάθησαν να πείσουν την κεντρική κυβέρνηση της Ουάσινγκτον ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη για πακέτο διάσωσης. Όπως ακριβώς συνέβη και στην ευρωπαϊκή περιφέρεια. Με δύο μεγάλες διαφορές:

Πρώτον, στην Αμερική ρεπουμπλικάνοι και δημοκρατικοί συμφωνούν σε κάτι που δεν έχει, δυστυχώς, γίνει «κτήμα» των ευρωπαϊών πολιτικών – ότι δεν αποτελεί πακέτο διάσωσης ένα μεγάλο δάνειο που δίνεται υπό τον όρο να μειωθούν τα έσοδα της πολιτείας, του δήμου, του κράτους (κάτι που προκύπτει αβίαστα από την σκληρή λιτότητα που επιβλήθηκε στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία κλπ). Οι αμερικανοί γνωρίζουν ότι όταν μια πολιτεία (ή, όπως στην περίπτωσή μας, μια κυβέρνηση η οποία δεν διαθέτει ίδιαν κεντρική τράπεζα) φαληρήσει, είτε την αφήνεις να κάνει στάση πληρωμών και να κουρέψει άμεσα και δραστικά το χρέος της είτε της δίνεις βοήθεια άνευ λιτότητας και χωρίς να προσπορίσεις ότι θα πάρεις τα χρήματά σου πίσω και με τόκο (όπως προσπορήθηκε η γερμανική κυβέρνηση σε σχέση με τα ελληνικά δανειακά πακέτα). Ενώ σε άλλες περιπτώσεις η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Ουάσινγκτον έκρινε ότι πρέπει να βοηθήσει πόλεις και πολιτείες, στην περίπτωση του Ντιτρόιτ, το οποίο το θεωρεί ημι-τελειωμένη υπόθεση (μια τέως κραταιά βιομηχανική πόλη των δύο εκατομμυρίων που σήμερα δεν έχει ούτε επτακόσιους χιλιάδες κατοίκους), έκρινε ότι δεν πρέπει να βοηθήσει αλλά, αντίθετα, ότι το κόστος της πτώχευσης πρέπει να το μοιραστούν οι πιστωτές, οι κάτοικοι και, βασικά, οι υπάλληλοι του Δήμου (συνταξιούχοι και ενεργοί δάσκαλοι, αστυνομικοί κλπ).

Η δεύτερη μεγάλη διαφορά με την πτωχευμένη Ελλάδα είναι ότι οι βασικές ανάγκες των κατοίκων δεν θα βαρύνουν την υπό πτώχευση αρχή. Τα επιδόματα ανεργίας θα τα πληρώνει η Ουάσινγκτον. Το ίδιο ισχύει για τις ελάχιστες συντάξεις των ηλικιωμένων καθώς και για την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Έργα υποδομών θα συνεχίσουν να γίνονται και πάλι με ομοσπονδιακά κονδύλια τα οποία βέβαια δεν θα προστίθενται στο χρέος της δοκιμαζόμενης τοπικής κοινωνικής οικονομίας. Όπερ μεθερμηνευόμενον, οι

φόροι δεν εκτοξεύονται στα ύψη σε μια απέλπιδα προσπάθεια (α λα ελληνικά) να πιαστούν οι «στόχοι», να αποπληρωθούν οι πιστωτές κλπ κλπ.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν σημαίνει ότι οι κάτοικοι του Ντιτρόιτ δεν υποφέρουν. Και βέβαια υποφέρουν. Και βέβαια βλέπουν την πόλη τους να μαραζώνει, τα νέα παιδιά να φεύγουν, την δυναμική της κοινωνίας να εξατμίζεται. Όμως, η ελπίδα δεν έχει πεθάνει. Και δεν έχει πεθάνει επειδή, πρώτον, οι ιθύνοντες είχαν την σοφία να πουν την αλήθεια: Δυστυχώς επτωχεύσαμεν και οι πιστωτές της πόλης μας θα χάσουν ένα μεγάλο μέρος των δανεικών που της έδωσαν. Και δεύτερον, επειδή οι ΗΠΑ διαθέτουν έναν πολιτικό μηχανισμό ανακύκλωσης οικονομικών ζημιών και πλεονασμάτων που υπερβαίνει την αγορά (ιδίως την τραπεζική) και στέλνει, μέσα από το φορολογικό σύστημα και το σύστημα πρόνοιας, ένα μέρος των κερδών που παράγονται σε πλεονασματικές περιοχές, όπως η Ν. Υόρκη, στις χειμαζόμενες πολιτείες.

Αυτός είναι ο λόγος που κανείς αμερικανός, ακόμα και ο θυμωμένος κάτοικος του Ντιτρόιτ, δεν στρέφει τον θυμό του προς την Ένωση, προς τις ΗΠΑ – την ώρα που οι θεσμοί της «ενωμένης» Ευρώπης, εξ αιτίας της παταγώδους αποτυχίας τους, αντιμετωπίζονται από τους Ευρωπαίους, ελλειμματικούς και πλεονασματικούς, με την περιφρόνηση που τους αξίζει.